

VERENIGINGSVERSLAGEN ENZ.

VEREENIGING VAN NEDERLANDSCHE TANDARTSEN

Toespraak, gehouden door J. Sanders Ezn, Ereid, ter gelegenheid van de installatie van 31 nieuwe leden tijdens de voorjaarsvergadering, op 17 April 1953

Dames en Heren nieuwe leden,

Aangezocht door het bestuur om bij deze gelegenheid enkele woorden tot u te richten betreffende de rechten en plichten, verbonden aan het lidmaatschap van de Vereeniging van Nederlandse Tandartsen, heb ik eerst eens willen zien of de in het programma afgedrukte lange lijst van 31 namen (wellicht het grootste aantal, dat ooit tegelijk tot het lidmaatschap is toegetreden) me iets zou zeggen.

Behalve heel enkele uitzonderingen had ik niet het genoegen, u persoonlijk te kennen en in mijn onschuld of, als ge wilt onkunde, dacht ik, dat u wel bijna allen nog maar korte tijd zoudt zijn afgestudeerd, zodat ik dus vrijwel alleen zou spreken tot — ik hoop dat zelfs de dames me het gebruiken van deze gemeenzame uitdrukking zullen willen verontschuldigen — tot „jonge broekjes”. Ik zou echter wel zeer onvoorzichtig zijn geweest, wanneer ik verzuimd zou hebben me van de al- of niet-juistheid van deze veronderstelling te overtuigen door de gegevens, welke daartoe te mijner beschikking stonden. En ziehier het resultaat van dat onderzoek, hetgeen wellicht ook voor de andere medeleden, hier aanwezig, wel interessant is; 5 van u zijn afgestudeerd in 1951, 7 in 1950; van de resterende 19 van de lijst van 31 namen zijn er 18 verdeeld over 13 verschillende lichtingen, reikende van 1929 tot 1949, elke door 1 of 2 personen vertegenwoordigd. Terwijl er dan nog 1 dame overblijft, wier anciënniteit het mij niet is mogen gelukken te onthullen — waarmede ik niet wil zeggen, dat zij haar best gedaan heeft om die verborgen te houden.

Maar mijn conclusie, dat 18 van de 30 collega's, d.i. precies het 3/5 deel van u, min of meer belangrijk langer dan men verwachten zou, de gelegenheid om zich voor het lidmaatschap aan te melden, niet heeft aangegrepen, is dan toch onaanvechtbaar.

Nu wil ik mij niet in gissingen verdiepen, welke omstandigheden hiertoe aanleiding zijn geweest; dat zou mij ook geenszins passen. Maar wel wil ik mijn vreugde en voldoening erover uitspreken, dat gij allen die mogelijke beletselen hebt overwonnen en wij van heden af u tot onze medeleden mogen rekenen. Mijn vreugde en voldoening zowel voor de Vereeniging als betreffende u persoonlijk. Voor de Vereeniging zeker niet, omdat zij haar kracht zou moeten zoeken in het vergroten van haar ledental. Want juist het grote ledental baart haar eerder zorgen, waarvan gij al spoedig mede zult inzien, dat die zorgen haar straks zullen plaatsen voor de oplossing van een werkelijk „probleem”. Ik heb niet de gelegenheid om daarop verder in te gaan. Geloof mij echter, dat wij niet tegenstaande die moeilijkheid, in het belang van de totaliteit der Nederlandse tandartsen, ons verheugen over uw toetreding.

Maar ik sprak van uw persoonlijk belang en in de aanvang gewaagde ik van de rechten en plichten der leden, over welke te spreken ik door het bestuur ben uitgenodigd. En natuurlijk ben ik daartoe eerst eens gaan naslaan, wat de Statuten en het Huishoudelijk Reglement daaromtrent vermelden.

Wel, de Statuten zwijgen ervan in alle talen (hetgeen misschien slechts als

een verdienste kan worden aangemerkt). Maar het H.R. heeft een hoofdstuk van 3 artikelen, n.l. de artt. 5, 6 en 7, waarboven vetgedrukt het woord „Rechten” prijkt. Daaruit kunt u leren, dat de leden het recht hebben op de vergaderingen het woord te voeren, voorstellen te doen en te stemmen, en dan ook nog om, zij het niet zonder beperkende bepalingen, op de vergaderingen personen te introduceren. Wanneer uw belangstelling u er eens toe zal leiden om in een verloren kwartiertje het samenstel van het geheel van Statuten en Huish. Reglem. na te slaan (hetgeen slechts prijzenswaardig zou zijn), zult u bemerken, dat voorts één van de drie genoemde artikelen — *mirabile dictu* — alleen handelt over wandaden der leden, wegens dewelke zelfs iemand van het lidmaatschap vervallen kan worden verklaard. Welke wonderlijke gedachten-associatie de oorzaak is geweest, dat dit artikel onder de „Rechten” is opgenomen, zal wel evenzeer u als mij een raadsel zijn.

En dit is dan alles. Maar het is altijd nog meer dan over de plichten der leden! Want een hoofdstuk, dat met het opschrift „Plichten” prijken zou, zult ge tevergeefs zoeken. Dat de leden een jaarlijkse contributie betalen, staat als eenvoudig feit vermeld, en dit zou men ook bezwaarlijk met het begrip van hogere orde „plicht” kunnen betitelen.

Laat ik echter mogen proberen om over de *ongeschreven* rechten en plichten enkele gedachten tot uiting te brengen.

Eerst dus over de rechten. Ik zou haast zeggen: ze liggen voor de hand.

U krijgt allen de gelegenheid om als regel tweemaal per jaar in grote vergaderingen verschillende rubrieken der tandheelkunde of haar grensgebieden te horen bespreken, ingeleid door meestal daartoe uitgenodigde personen, hetzij uit-, hetzij buiten de kring der leden, eventueel ook door buitenlanders. Dit zal u vaak de gelegenheid schenken om van nieuwere inzichten en opvattingen van bepaalde vraagstukken, hetzij van wetenschappelijke hetzij van technische aard, kennis te nemen. Gezien de veel omvattende en uitgebreide vakliteratuur, welke moeilijk zo niet onmogelijk geheel kan worden bijgehouden, is dit zeker een gemakkelijke en attractieve methode om van het geheel der ontwikkeling van theorie en practijk enigermate op de hoogte te blijven. En wanneer gij beseft, dat tandheelkunde en tandheelkunst, d.w.z. onze wetenschap en practijk niet statisch zijn, maar dynamisch, gelijk het geheel van natuurwetenschappen en de daarop berustende toepassingen, dan behoef ik hier niet in den brede uiteen te zetten, van hoeveel belang dit „op de hoogte blijven” is zowel voor uw zelfvertrouwen als voor uw carrière. Wanneer ge hieromtrent van wat meer uitgewerkte gedachten kennis wilt nemen, kan ik niet beter doen dan u aan te raden, een in het jongste Maart-nummer van het T.v.T. voorkomend redactioneel artikel van de hand van een onzer meest bevoegde en meest gewaardeerde medeleden met aandacht te lezen.

In de regel zal u de gelegenheid geboden worden, om naar aanleiding van de zo pas genoemde voordrachten of inleidingen, deel te nemen aan een daaropvolgende gedachtenwisseling. Eén praktische raad moet ik u daarbij geven: Legt u daarbij enige zelfbeperking op in de vorm van hetgeen u te berde brengen wilt, vooral wanneer ge bemerkt, dat een tijdige afwerking van het programma dit gewenst maakt — en, gezien de ervaring, moet ik u wel erop voorbereiden, dat uw intuïtie u dit wel vaak zal doen bemerken.

Als niet gering te schatten recht van het bezoeken der vergaderingen noem ik u nog de gelegenheid, welke deze u verschaffen om het persoonlijk contact met uw medeleden te onderhouden en nieuwe contacten aan te knopen. Ik acht het overbodig u uiteen te zetten, wat en hoeveel dat persoonlijk contact betekenen kan. Ik durf u alleen deze verzekering te geven: bij de leidende personen van onze vereniging, die van heden af ook de uwe is, zult gij zeker steeds een open

oor vinden, wanneer ge u, in welke aangelegenheid of voor welk doel ook, met hen in persoonlijke verbinding wilt stellen.

Maar nu dan tot slot nog een en ander over de ongeschreven plichten, gelijk die naar mijn persoonlijke mening in redelijkheid aan de leden dezer vereniging mogen worden opgelegd:

Art. 2 der statuten vermeldt als doel der vereniging het beoefenen en bevorderen der tandheelkundige wetenschap, en art. 3 zegt dat zij naar dit doel streeft door het gezamenlijk behandelen van al wat betrekking heeft op de wetenschappelijke beoefening der tandheelkunde.

Hieruit volgt vanzelf, dat ieder lid, voorzover hij of zij meent daartoe in staat te zijn, op zijn of haar beurt de taak heeft, om anderen deelgenoot te maken van de vruchten van wetenschappelijke studie of van praktische ervaringen, welke, op wetenschappelijke basis gegrond, geschikt geacht mogen worden voor bekendmaking. Het „gezamenlijk behandelen” houdt immers in, dat we niet slechts ontvangen, maar, als we kunnen, op onze beurt ook eens wat te geven hebben.

Het zou echter wel zeer weinig reëel van me zijn, wanneer ik nu veronderstellen zou dat wij u, 31 nieuwe leden, binnen enkele jaren hier allen op de sprekersplaats zouden zien. Ik besef zeer wel, dat slechts een minderheid, wellicht zelfs een kleine minderheid van ons, tandartsen, de gelegenheid heeft om actief aan de vooruitgang van wetenschap en practijk deel te nemen.

De gemiddelde Nederlandse tandarts van de tegenwoordige tijd heeft waarlijk geen gemakkelijk beroep niettegenstaande zijn opleiding in menig opzicht ongetwijfeld veel beter is dan die van ons, ouden. Immers de uitoefening van de practijk stelt de tegenwoordige tandarts veel vaker voor dilemma's, welke oplossing niet anders mogelijk is dan door het sluiten van compromissen. En compromissen sluiten is voor een beginselvast mens nooit een gemakkelijk werk!

De tandarts van vroeger jaren kon met recht geloven, zijn plicht te doen, wanneer hij al zijn patiënten naar beste weten en kunnen behandelde. Ik wil volstrekt niet beweren dat dit altijd gebeurde en ook niet, dat het altijd eenvoudig was en is; integendeel, misschien meer dan in enig ander beroep vereist in de tandheelkunde een uitoefening naar beste weten en kunnen een karaktervastheid, welke zich verzet tegen het grote gevaar van afglijden langs de weg van de geringste weerstand. Maar wie dat gevaar had weten te bezweren, had dan ook, wat zijn beroep betreft, zijn plicht gedaan.

Maar in deze tijd, waarin niet minder dan drie kwart van de Nederlandse bevolking verplicht of vrijwillig ziekenfondsverzekerde is, zijn er nog maar relatief weinige beroepsgenoten met een uitsluitend particuliere practijk. En ik behoeft niemand in dit gezelschap duidelijk te maken, dat tandheelkundige hulp voor ziekenfondsleden, of, wat ruimer en wat deftiger uitgedrukt, uitoefening van sociale tandheelkunde slechts bij uitzondering toelaat, meer en betere diensten te verlenen dan voorschriften en omstandigheden toelaten en mogelijk maken. In de massa-practijk, waar wellicht veelal praestaties minder gewogen dan geteld worden, krijgt men niet eens de kans om te streven naar het ideale. Men is gedwongen zijn eisen lager te stellen, en zich tevreden te achten met het compromis tussen dit ideaal en het in de omstandigheden mogelijke.

Maar, D. en H., wil dan deze ontboezeming leiden tot een pessimistische kijk op de taak van de tandarts van heden in sociaal verband? Geenszins: Wat ik hier schetste is, vergeleken bij de practijk-uitoefening in een vroeger tijdperk, ongetwijfeld een nadeel. Maar er staat een groot voordeel tegenover, n.l. het gevoel, dat gij, tandartsen van tegenwoordig, voor veel groter kringen der bevolking tandheelkundige hulp bereikbaar maakt en daardoor de gelegenheid hebt, sociaal u wellicht nuttiger te maken voor uw medeburgers dan wij van vroeger,

die veelal deze factor van onze werkzaamheid niet eens in onze gedachtensfeer betrokken! En het is volstrekt niet zo, dat het resultaat van sociale tandheelkunst beneden een behoorlijk peil zou moeten blijven. Wanneer men eenmaal door studie en ervaring zal hebben vastgesteld, wat in het algemeen wèl en wat niet mogelijk is, heeft men zich ook in de sociale praktijk te laten leiden door de alles overheersende vraag: Wat is het beste, dat ik voor de patiënt, voor deze bepaalde patiënt, kan doen?

Wanneer gij, D. en H. nieuwe leden, evenals in uw particuliere praktijk, *mutatis mutandis* het antwoord op deze vraag steeds als richtsnoer voor ogen wilt houden ook in de sociale tandheelkunst, dan zult gij na jaren ook daar de grootste immateriële beloning deelachtig worden, welke een beroep als het onze schenken kan: het onbegrensde vertrouwen en de waardering van de zijde uwer patiënten en de achtung voor u zelf, omdat gij uw levenstaak zult vervullen naar plicht, eer en geweten. Wanneer dit uw deel mag zijn, zal men u met recht goede tandartsen noemen, en zal uw toetreden blijken te zijn geweest een aanwinst voor deze Vereeniging.

Jaarverslag van de Secretaris over 1952

Op uw secretaris rust ook ditmaal weer de plicht een jaarverslag aan de vergadering uit te brengen.

Van de leden

Op 1 Jan. 1952 bedroeg het aantal leden 560. In 1952 werden 40 nieuwe leden geïnstalleerd. Door overlijden, bedanken en vertrek naar het buitenland verloor de Vereeniging 10 leden, zodat het ledental op 1 Jan. 1953 590 bedroeg.

Door de dood ontvielen ons de collegae: Lourens Bosch, A. L. J. C. van Hasselt en L. Broese van Groenou.

Hun 50-jarig tandartsjubileum herdachten de collegae J. M. Klinkhamer en F. Duyvensz, terwijl collega G. D. Margadant zijn 40-jarig jubileum vierde.

Collega Dr. Ch. F. L. Nord ontving het ere-doctoraat van de Universiteit te Edinburgh.

Van het Bestuur

De samenstelling van het Bestuur onderging in de loop van het verenigingsjaar een aantal belangrijke wijzigingen. Aan de beurt van aftreden waren Prof. M. Hut als voorzitter, Prof. Ir. J. N. Tekenbroek als penningmeester en Coll. J. A. C. Duyzings als 2e secretaris. Prof. J. W. A. Tjebbes, Prof. M. Hut en Dr. Th. E. de Jonge werden in het nieuwe bestuur gekozen, zodat dit thans als volgt is samengesteld:

Voorzitter:	Prof. J. W. A. Tjebbes.
Vice-Voorzitter:	Prof. M. Hut.
Secretaris:	D. J. Vinkenborg.
2e Secretaris:	Dr. J. B. Visser.
Penningmeester:	L. V. Arnold.
Commissarissen:	J. Murck Jansen.
	Dr. Th. E. de Jonge.

In het afgelopen jaar werden 5 bestuursvergaderingen gehouden.

Het bestuur was vertegenwoordigd bij de opening van het Congres van de European Orthodontic Society.

Bij het Lustrum van de T.S.V. John Tomes werd namens de Vereeniging een kled met embleem voor de bestuurstafel aangeboden.

Stichting W.T.A.

De samenstelling van het W.T.A.-bestuur onderging dit jaar eveneens een wijziging.

Collega J. A. C. Duyzings werd tot voorzitter gekozen i.p.v. Dr. Th. E. de Jonge. Collega L. Coppes werd benoemd tot secretaris i.p.v. Coll. D. F. Veldkamp, die in verband met zijn benoeming tot hoogleraar te Bagdad ons land verliet. Op de laatste vergadering ontving hij als blijk van waardering enkele boekwerken uit handen van de Voorzitter.

De cursussen kindertandheelkunde te Leiden en Utrecht georganiseerd, wären een groot succes.

De vergaderingen

De Voorjaarsvergadering, gehouden op 25 en 26 April gaf een symposion over de volledige prothese. Sprekers waren:

H. H. W. Verdenius: Over weefselveranderingen onder invloed van de volledige prothese.

Prof. Dr. K. Thielemann: Über Artikulationsfragen, besonders beim totalem Ersatz.

Prof. J. G. v. d. Ven: Over afdrukken, registraties en opstelling van de totale prothese.

F. J. Tempel: Aesthetische factoren bij de totale prothese.

Dr. Ir. C. A. van Gunst: Enkele aspecten van de in de tandheelkunde gebruikte kunstharsen.

De Najaarsvergadering, gehouden op 14 en 15 November bracht ons een symposion over ongevals-chirurgie en -tandheelkunde. Sprekers waren:

Dr. Ch. F. L. Nord: Nabeschouwingen over het F.D.I.congres te Londen.

E. Flaumenhaft: Desinfectie en sterilisatie.

Dr. F. Noterman: De behandeling van kroon en pulpa na traumata.

Prof. M. Hut: Replantatie.

Prof. Dr. L. v. d. Vijver: De behandeling van het tandeloze beenstuk bij mandibulafractuur.

Tot slot werden enkele interessante chirurgische films vertoond, die werden ingeleid door Prof. J. W. A. Tjebbes.

Op de huishoudelijke vergadering van de Najaarsvergadering werd het voorstel tot wijziging van art. 8 van het huishoudelijk reglement aangenomen. Deze wijziging hield in een contributieverhoging van f 10,— tot f 15,—.

Aan het slot gekomen van dit jaarverslag mag ik constateren, dat, gezien de groei van de Vereeniging, het Bestuur de juiste koers vaart met het samenstellen van de programma's.

Mogen ook dit verenigingsjaar de leden door getrouw vergaderingbezoek medewerken tot verdere bloei van de Vereeniging.

Utrecht, 17 April 1953

De Secretaris,
D. J. Vinkenborg

STICHTING WETENSCHAPPELIJK TANDHEELKUNDIGE ARBEID

Jaarverslag over het verenigingsjaar 1952—1953

In het afgelopen jaar werd de cursus „Kindertandheelkunde” beëindigd. In een vorig jaarverslag werd reeds melding gemaakt van het eerste gedeelte van deze cursus. Ook het tweede gedeelte mocht zich in een grote belangstelling der collegae verheugen. Ongeveer 180 deelnemers bezochten de cursus.

Het programma te Utrecht was als volgt samengesteld:

- Prof. J. G. de Boer: vier colleges over de conserverende behandeling van het kindergebit;
- Prof. K. G. Bijlstra: vier colleges over de orthodontische behandeling van het kindergebit;
- Dr. L. N. J. Kamp: tien colleges over de psychische ontwikkeling en psychische stoornissen bij de opvoeding van het kind;
- J. Murck Jansen: twee colleges over de anatomie van de nasopharynx, de fonetiek en de behandeling van palatumdefecten door middel van een obturator;
- Prof. J. W. A. Tjebbes: vier colleges over de chirurgische therapie;
- J. Stork: twee colleges over de sociale en economische zijde van de kinderbehandeling, alsmede de organisatie en uitvoering van de schooltandverzorging.

In de loop van dit jaar werden eveneens twee andere cursussen voorbereid, waarvan de eerste reeds plaats vond en wel de cursus „Anaesthesie”, welke op 13 en 14 Maart 1953 werd gegeven te Groningen, door Dr. C. R. Ritsema van Eck. Ook hiervoor bleek een grote belangstelling te bestaan. Met ruim 60 deelnemers waren de beschikbare plaatsen volledig bezet. De cursus werd gegeven in de Kliniek voor Mondheelkunde van het Stads- en Academisch Ziekenhuis. De analgesie en de narcose bij tandheelkundige ingrepen werden uitvoering besproken en gedemonstreerd.

Een cursus over de volledige prothese wordt gegeven door Prof. J. G. van der Ven. Deze vond reeds plaats te Deventer, Den Haag en Utrecht. Hierna zullen volgen: Amsterdam, Rotterdam en Maastricht. Voor deze cursus hebben ongeveer 150 collegae ingetekend.

Door het aftreden van D. F. Veldkamp wegens zijn benoeming tot hoogleraar te Bagdad leed de Stichting een gevoelig verlies. Veldkamp was sedert verscheidene jaren secretaris en heeft in die functie met enorme energie en grote kennis van zaken voortreffelijk werk gedaan.

Het bestuur werd na zijn aftreden als volgt samengesteld:

J. A. C. Duyzings	Voorzitter
L. Coppes	Secretaris
Dr. Th. E. de Jonge	Penningmeester
U. J. van Dijk	Leden
F. J. Tempel	

Amsterdam, April 1953

L. Coppes, secretaris

ROTTERDAMSE TANDHEELKUNDIGE VERENIGING

Jaarverslag van de studieclub 1952

uitgebracht in de 108e vergadering en 21e jaarvergadering op 24 Februari 1953

Teruzziende op het jaar 1952 kan geconstateerd worden dat dit op alleszins bevredigende wijze voor de R.T.V. Studieclub is verlopen. Behalve de jaarvergadering werden 7 normale vergaderingen belegd, waarop uitsluitend door eigen leden het woord werd gevoerd. Twee avonden werden geheel gewijd aan praktijkmededelingen, hetgeen zeker als geslaagd beschouwd mag worden. Het opkomstcijfer kan beslist nog verbeterd worden. Besloten werd een ledenaanvulling te doen plaats vinden om zodoende het gemiddeld aanwezig ledental op te voeren. De collegae Van Duren, Poppinga, Van Slooten en Spoon zullen als lid geïnstalleerd worden op de jaarvergadering 1953.

In collega Kranenburg is de Studieclub een erelid rijker geworden. Op 14 Juni werd hem ter gelegenheid van zijn 25-jarig tandartsjubileum het ere-lidmaatschap aangeboden.

Ter verkorting van het huishoudelijk gedeelte der vergaderingen werd besloten dat de notulen niet meer voorgelezen zouden worden, doch ter inzage ter beschikking zullen liggen.

Door de R.T.V. werd een bijdrage toegezegd van f 2,50 per lid per jaar, bestemd voor de bibliotheek.

Een bijzondere vermelding verdient de bibliotheek of wel de „Boekerij J. J. Backer Dirks” en haar trouwe verzorgster Mevrouw Bakker, die hier op wel zeer enthousiaste en doeltreffende wijze de bibliothecaris coll. J. J. Backer Dirks ter zijde staat. Door schenkingen o.a. van de Army Medical Library in Amerika, aankoop en ruilingen, kan de bibliotheek thans op een zeer fraaie verzameling boeken-tijdschriften bogen, waarvan het gebruik door een steeds meer efficiënte catalogisering zeer vergemakkelijkt wordt.

In de portefeuille-circulatie werd een verbetering gebracht door het 2-wekelijks rondbreng- en ophaalsysteem waardoor stagnatie naar wij verwachten in 1953 voorkomen wordt.

De navolgende vergaderingen werden gehouden:

Op 12 Januari: 100e vergadering-jaarvergadering, waarop voorzitter Albrecht en secretaris Pool aftraden en tot nieuwe voorzitter en secretaris gekozen werden J. J. Pool en P. Henry. Coll. Meerwaldt was nog niet aan de beurt om af te treden en blijft dus penningmeester. Het gebruikelijke feestelijke gedeelte van de jaarvergadering begon met een etentje in restaurant Stromberg.

Op 25 Februari: 101e vergadering, waarin bestuurs-overdracht en voordracht van J. J. Backer Dirks over „Schooltandheelkunde als een onderdeel van tandheelkundige jeugdzorg.”

Op 3 April: 102e vergadering. Spreker J. M. M. Vismans over: 1. Nabloeding; 2. Technische verbetering van Hanau-spray apparaat met demonstratie.

Op 7 Mei: 103e vergadering met uitsluitend praktijkmededelingen.

Op 5 Juni: 104e vergadering. Spreker H. L. Struckmann over Psychosomatosen.

Op 3 October: 105e vergadering, praktijkmededelingen.

Op 20 Nov.: 106e vergadering. Spreker C l. M a h l e r, beschouwingen over het ziekenfondswezen. M e e r w a l d t, demonstratie: Biaggi frameprothese.

Op 19 Dec.: 107e vergadering. Spreker J o h. J. G r i f f i j n, Enige algemene beschouwingen over vast brugwerk.

Aan het einde van dit verslag moge ik de wens uitspreken dat de R.T.V. Studieclub, mede gestimuleerd door de uitbreiding met een aantal nieuwe leden, een vruchtbaar en succesvol nieuw jaar tegemoet gaat.

De secretaris

P. H e n r y